

Homenatge a les víctimes i combatents de la batalla de l'Ebre

written by David Folch | 24 de juliol de 2024

El Govern ha celebrat la commemoració anual en record de les víctimes i combatents que van perdre la vida durant el transcurs de la batalla de l'Ebre (25 de juliol-16 de novembre de 1938), la més cruenta i mortal de la Guerra Civil. **“Any rere any, amb l'impuls de la societat civil i de diferents institucions públiques, recordem i homenatgem les víctimes, amb tota la dignitat que es mereixen”**, ha assegurat la consellera de Justícia, Drets i Memòria, Gemma Ubasart i González, encarregada d'encapçalar l'acte.

Enguany, l'escenari que ha acollit l'homenatge ha estat la Torre de la Carrova, a Amposta, declarada Monument Historicoartístic d'Interès local, l'any 1977. És un **dels espais més representatius** de la brutalitat de la batalla de l'Ebre. En aquest indret, la matinada del 24 al 25 de juliol de 1938, l'exèrcit de la República va dur a terme una maniobra de distracció, amb l'objectiu de travessar el riu Ebre. Però els resultats no van ser els que esperaven les forces republicanes, atès que en només 18 hores van morir més de 1.300 soldats, més de la meitat dels quals eren soldats republicans de la XIV Brigada Internacional, coneguda com “la Marsellesa”, ja que originàriament estava integrada principalment per voluntaris francesos i belgues.

Segons la consellera, **“la memòria democràtica ha de ser una escola de ciutadania; cap jove, cap persona d'aquest país que no ha viscut la guerra ni la dictadura ha d'ignorar que els drets i les llibertats de què gaudim avui són el resultat d'una lluita sorda i constant, i d'un compromís antifeixista”**. En aquesta línia, ha reafirmat el compromís del Govern a

l'hora de preservar i mantenir **“ben viu el llegat històric”** de tots aquells que van lluitar per **“la llibertat, la justícia, la democràcia i els drets humans”**.

En els 115 dies que va durar el conflicte, s'estima que hi van morir unes 30.000 persones, entre civils i soldats d'ambdós exèrcits. Moltes de les baixes, a més, corresponen a membres de la coneguda com a Lleva del Biberó, una quinta formada per joves d'entre 17 i 18 anys, mobilitzats per la Segona República Espanyola. Arran de la lluita, es van fer 15.000 presoners i 75.000 persones van resultar ferides. La batalla, a més, va provocar el desplaçament forçat de bona part de la població i va malmetre els camps durant generacions. Encara avui la petjada del combat és visible en la fesomia de les Terres de l'Ebre.

En el marc de l'acte, i per divulgar la rellevància i el valor patrimonial de l'espai, l'historiador Roc Salvadó ha ofert a tots els assistents una conferència en què ha explicat els fets i detalls de l'emplaçament. Com a singularitat, enguany hi han assistit sis representants de l'associació francesa Amics dels Combatents a l'Espanya Republicana. Entre aquests, el perfil més destacat ha estat el de la presidenta Claire Rol-Tanguy, activista molt reconeguda a França, i filla de Henri i Cécile Rol-Tanguy, ambdós brigadistes a la Batalla de l'Ebre i coordinadors de la insurrecció de París del 19 d'agost de 1944. Una de les tasques més importants que Rol-Tanguy ha executat ha estat aconseguir que s'ampliés i traslladés el Museu de l'Alliberament a París.

Pel que fa a l'organització, l'acte ha estat coordinat per la Direcció General de Memòria Democràtica, el Consorci Memorial d'Espais de la Batalla de l'Ebre (COMEBE) i l'Ajuntament d'Amposta. A més de la consellera, també hi ha participat activament l'alcalde del municipi i delegat del Govern a les Terres de l'Ebre, Adam Tomàs Roiget.

Hi ha posat la música –veu i guitarra– el cantautor italià

Alessio Arena, qui ha interpretat cançons tan reivindicatives i plenes de significat com són “Què volen aquesta gent?”, de Maria del Mar Bonet, que ha versionat en català, italià i francès; “Paisatge de l’Ebre”, poema de Josep Gual Lloberas musicalitzat per Teresa Rebull, i “El alma de mi pueblo”, publicada l’any 1972 pel compositor xilè Rolando Alarcón, assessor del Govern de Salvador Allende.